

Nr 10.

Godkänd av första kammaren den 22 april 1933.

Godkänd av andra kammaren den 22 april 1933.

Riksdagens skrivelse till Konungen i anledning av vissa i statsverkspropositionen gjorda framställningar rörande utgifterna för budgetåret 1933/1934 under riksstatens tionde huvudtitel, innefattande anslagen till handelsdepartementet, jämte i dessa ämnen väckta motioner.

(Statsutskottets utlåtande nr 10.)

Till Konungen.

Departementet.

1:o **Departementschefen.** I den till riksdagen den 3 januari 1933 avlätna propositionen (nr 1) angående statsverkets tillstånd och behov för budgetåret 1933/1934 har Kungl. Maj:t i avseende å tionde huvudtiteln, innefattande anslagen till handelsdepartementet, upptagit ordinarie anslaget till departementschefen med oförändrat belopp, 24,000 kronor.

Beträffande detta ärende kommer riksdagen att framdeles meddela sitt beslut.

2:o **Departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 1 av det vid statsverkspropositionen fogade utdraget av statsrådsprotokollet över handelsärenden den 3 januari 1933) att med godkännande av ett av departementschefen förordat förslag till stat för handelsdepartementet, att tillämpas från och med den 1 juli 1933, höja det ordinarie förslagsanslaget till departementet, nu 136,800 kronor, med 13,900 kronor till 150,700 kronor.

Riksdagen, som icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förslag, har alltså

dels godkänt följande stat för handelsdepartementet, att tillämpas från och med den 1 juli 1933:

A. Avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 104,300
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 35,700
	Summa kronor 140,000.

B. Övergångsstat.

Avlöningar, *förslagsanslag* ..... kronor 10,700;
dels ock höjt det ordinarie förslagsanslaget till *departementets avdelning av Kungl. Maj:ts kansli*, nu 136,800 kronor, med 13,900 kronor till 150,700 kronor.

Centrala verk med underlydande stater.

3:o) **Kommerskollegium. Kommerskollegii verksamhet.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 2 och 3) har riksdagen *dels* godkänt följande stat för kommerskollegium, att tillämpas från och med den 1 juli 1933:

A. Avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor 402,700
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	» 96,900
	Summa kronor 499,600.

B. Övergångsstat.

Avlöningar, *förslagsanslag* ..... kronor 28,300;
dels minskat det ordinarie förslagsanslaget till *kommerskollegium*, nu 537,850 kronor, med 9,950 kronor till 527,900 kronor;
dels ock till *uppehållande av kommerskollegii verksamhet* för budgetåret 1933/1934 anvisat ett extra förslagsanslag av 21,800 kronor.

4:o) **Bergsstaten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 4) att *dels* bestämma antalet ordinarie befattningshavare vid bergsstaten på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
4 bergmästare	B 29
3 gruvingenjörer	B 22
4 kontorsbiträden	B 4;

dels besluta, att å övergångsstat skola uppföras följande befattningar, nämligen:

Befattning	Lönegrad
1 bergmästare	B 29
1 gruvingenjör	B 22
1 kontorsbiträde	B 4;

dels godkänna ett av departementschefen förordad förslag till stat för bergsstaten, att tillämpas från och med den 1 juli 1933;

dels ock minska det ordinarie förslagsanslaget till bergsstaten, nu 103,500 kronor, med 2,500 kronor till 101,000 kronor.

Riksdagen har funnit sig i princip böra ansluta sig till vad departementschefen anfört i fråga om bergsstatens organisation å fyra distrikt.

Enligt det föreliggande förslaget skulle från och med den 1 juli 1933 å övergångsstat uppföras en bergmästare-, en gruvingenjör- och en kontorsbiträdesbefattning. Av statsrådsprotokollet framgår emellertid, att den äldste bergmästaren blir pensionsmässig först den 5 augusti 1937 och att den äldste gruvingenjören ej uppnår pensionsåldern förrän den 28 juli 1939. Då frågan om uppförande av de föreslagna befattningarna å övergångsstat sålunda icke kräver omedelbart avgörande, har riksdagen ansett, att, innan beslut härom fattas, riksdagen bör beredas tillfälle att taga del av blivande förslag till ändrad indelning av bergmästardistrikten. Riksdagen har alltså beslutat, att antalet ordinarie befattningar vid bergsstaten för nästa budgetår, liksom för närvarande är fallet, skall utgöra fem bergmästare, fyra gruvingenjörer och fem kontorsbiträden. Ur Kungl. Maj:ts förslag till stat för bergsstaten skall alltså utgå det å övergångsstaten uppförda beloppet 20,000 kronor och posten till avlöningar till ordinarie tjänstemän å avlöningsstaten ökas med samma belopp.

På grund av vad sålunda anförts och under erinran om vad riksdagen i sin skrivelse nr 78 anfört angående redovisning å riksstaten av anslagen till expenser och tryckningskostnader, får riksdagen anmäla, att riksdagen

dels avslagit Kungl. Maj:ts förslag, i vad det avser antalet ordinarie befattningshavare vid bergsstaten samt överförande å övergångsstat av vissa befattningshavare;

dels med bifall till Kungl. Maj:ts härutinnan framställda förslag minskat den i staten för bergsstaten upptagna posten för expenser från 7,500 kronor med 2,500 kronor till 5,000 kronor;

dels ock minskat det ordinarie förslagsanslaget till bergsstaten, nu 103,500 kronor, med 2,500 kronor till 101,000 kronor.

5:o) **Sprängämnesinspektionens verksamhet.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 5) har riksdagen till *uppehållande av sprängämnesinspektionens verksamhet* för budgetåret 1933/1934 anvisat ett extra förslagsanslag av 8,800 kronor.

6:o) **Statens elektriska inspektions verksamhet.** På grund av vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 7) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, till *uppehållande av statens elektriska inspektions verksamhet* för budgetåret 1933/1934 anvisat ett extra förslagsanslag av 26,600 kronor.

7:o) **Fartygsinspektionens verksamhet.** Under erinran om vad riksdagen i sin skrivelse nr 78 anfört angående redovisning å riksstaten av anslagen till expenser och tryckningskostnader får riksdagen anmäla, att riksdagen i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 8) till *uppehållande av fartygsinspektionens verksamhet* för budgetåret 1933/1934 anvisat ett extra anslag av 62,300 kronor.

8:o) **Navigationsskolorna.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 9) att med godkännande av ett av departementschefen förordad förslag till stat för navigationsskolorna, att tillämpas från och med den 1 juli 1933, minska det ordinarie anslaget till navigationsskolorna, nu 199,000 kronor, med 19,000 kronor till 180,000 kronor.

I samband med Kungl. Maj:ts förslag har riksdagen till behandling förehaft två inom riksdagen väckta, i huvudsak likalydande motioner, I: 29 och II: 60, vari hemställts, att riksdagen måtte, med godkännande av det av departementschefen förordade förslaget till stat för navigationsskolorna — att tillämpas från och med den 1 juli 1933 — med den ändring, som föranledes därav, att navigationsskolan i Kalmar bibehålles samt att någon ny sjökaptensklass ej inrättas vid navigationsskolan i Stockholm, minska det ordinarie anslaget till navigationsskolorna, nu 199,000 kronor, med 9,760 kronor till 189,240 kronor.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag innebär bland annat, att den till Kalmar förlagda navigationsskolan skulle från och med nästkommande budgetårs ingång indragas samt att till ersättande av sjökaptensklassen vid skolan en ny sådan klass skulle inrättas vid navigationsskolan i Stockholm.

Enligt vad av statsrådsprotokollet framgår, har kommerskollegium bestämt avrått från att överhuvudtaget nu vidtaga åtgärder, som vore ägnade att rubba den efter omfattande utredningar nyligen beslutade organisationen av navigationsskolorna. Med tanke på att denna organisation genomfördes så sent som vid 1931 års riksdag, har riksdagen ock kommit till den uppfattningen, att, innan erfarenhet vunnits om organisationens lämplighet, någon ändring av densamma icke bör vidtagas utan att starka skäl härtill föranleda. Dylika skäl hava enligt riksdagens mening icke förebragts. Såsom enda motiv för ifrågavarande navigationsskolas indragning har anförts önskvärdheten av att statsutgifterna i nuvarande läge så långt möjligt är nedbringas. Besparingen ifråga, som i statsverkspropositionen beräknats till 9,240 kronor, men

som vid inrättandet av en ny sjökaptensklass i Stockholm skulle stanna vid 8,740 kronor på grund av föreslagen provisorisk avlöningsförbättring för en adjunkt, synes riksdagen icke tillnärmelsevis kunna uppväga de olägenheter, som en indragning av navigationsskolan skulle medföra. Riksdagen vill härutinnan allenast erinra om, att, enligt vad riksdagen inhämtat, navigationsskolan i Kalmar under de två senaste läsåren och innevarande läsår haft samtliga platser i styrmans- och sjökaptensklasserna besatta samt att ekonomiska svårigheter komma att uppstå för de mindre bemedlade sjömännen, därest skepparklassen vid skolan skulle försvinna. På sätt motionsvis framhållits, skulle vidare vid skolans indragning sjömännen från Kalmar län för sin utbildning nödgas vidkännas ökade kostnader, dels med hänsyn till att staden Kalmar, vid jämförelse med övriga orter, dit navigations-skolor äro förlagda, är billigare i levnadskostnadshänseende, och dels på grund av ökade utgifter för resor m. m. Riksdagen har sålunda funnit sig böra avslå Kungl. Maj:ts förslag i denna del och alltså bifalla motionärernas yrkande härutinnan.

Vad Kungl. Maj:t i övrigt under förevarande punkt föreslagit riksdagen, har icke givit riksdagen anledning till annan erinran, än att riksdagen ansett, att för utjämning av anslagets slutsumma den till Kungl. Maj:ts disposition ställda anslagsposten bör nedsättas med 50 kronor och anslaget sålunda minskas med $(8,550 + 1,200 + 50 =) 9,800$ kronor eller från 199,000 kronor till 189,200 kronor.

På grund av vad sålunda anförts får riksdagen anmäla, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag och ovanberörda motioner, I: 29 och II: 60,

dels fastställt följande stat för navigationsskolorna, att tillämpas från och med den 1 juli 1933:

Stat för navigationsskolorna i riket.

	Lön	Tjänstgöringspenningar	Orts-tillägg	Arvoden	Summa
	kronor	kronor	kronor	kronor	kronor
1 rektor	3,050	1,950	—	—	5,000
3 rektorer	9,150	5,850	—	—	15,000
1 rektor	2,850	1,650	—	—	4,500
1 lektor	3,900	1,900	—	—	5,800
7 lektorer	27,300	13,300	—	—	40,600
1 adjunkt	2,150	1,050	300	—	3,500
13 adjunkter	27,950	13,650	3,900	—	45,500
1 adjunkt	2,150	1,050	—	—	3,200
4 adjunkter	8,600	4,200	—	—	12,800
Arvoden till extra lärare å nautiska linjen efter 150 kronor för undervisningstimme per vecka (150 × 20.5)	—	—	—	3,075	3,075
Arvoden till extra lärare å nautiska linjen efter 120 kronor för undervisningstimme per vecka (120 × 118)	—	—	—	14,160	14,160
Arvoden till extra lärare å nautiska linjen efter 40 kronor för undervisningstimme per vecka (40 × 35)	—	—	—	1,400	1,400
Arvoden till extra lärare å maskintekniska linjen efter 150 kronor för undervisningstimme per vecka (150 × 44.5)	—	—	—	6,675	6,675
Arvoden till extra lärare å maskintekniska linjen efter 120 kronor för undervisningstimme per vecka (120 × 43.5)	—	—	—	5,220	5,220
Arvoden till extra lärare å maskintekniska linjen efter 40 kronor för undervisningstimme per vecka (40 × 3)	—	—	—	120	120
Arvoden till extra lärare i hälso- och förbandslära efter 7 kronor 50 öre för undervisningstimme (7.5 × 450)	—	—	—	3,375	3,375
1 extra lärare i 3:e maskinistklassen	—	—	—	1,200	1,200
Kostnader för laborationer i maskinlära och elektroteknik	—	—	—	—	5,100
Till böckers, undervisningsmateriells och andra inventariers underhåll och förökande samt till utgifter för bränsle, lyshållning m. m.	—	—	—	—	1,300
1 examensledare å maskintekniska linjen	—	—	—	1,500	1,500
Till extra lärarkrafter vid behov, vikariatsarvoden m. m.	—	—	—	—	8,800
Till Kungl. Maj:ts disposition	—	—	—	—	1,375
Summa kronor	—	—	—	—	189,200

Ann. 1. För rektor eller lektor kan avlöningen efter 5 år höjas med 500 kronor och efter 10 år med ytterligare 500 kronor. För adjunkt kan efter 5, 10 och 15 års tjänstgöring avlöningen höjas varje gång med likaledes 500 kronor. Av varje ålderstillägg räknas 350 kronor till lönen och 150 kronor till tjänstgöringspenningarna.

Ann. 2. Rektor åtnjuter fri bostad, som upplåtes av den stad, där skolan är belägen.

dels ock minskat det ordinarie anslaget till *navigationssskolorna*, nu 199,000 kronor, med 9,800 kronor till 189,200 kronor.

9:o) **Navigationslärarkursen. Ålderstillägg. Kompletteringskurs. Skeppsmättningskostnad.** På grund av vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkterna 11—14) har riksdagen

dels för budgetåret 1933/1934 upptagit det ordinarie reservationsanslaget till *navigationslärarkursen* utan angivet belopp,

dels minskat det ordinarie förslagsanslaget till *ålderstillägg för personalen vid undervisningsanstalter för sjöfart*, nu 23,000 kronor, med 6,000 kronor till 17,000 kronor,

dels, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, för *anordnande av kompletteringskurs vid tekniskt läroverk* för budgetåret 1933/1934 anvisat ett extra anslag av 2,400 kronor,

dels ock minskat det ordinarie förslagsanslaget till *skeppsmättningskostnad*, nu 35,000 kronor, med 5,000 kronor till 30,000 kronor.

10:o) **Lots- och fyrinrättningen.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 15) att

dels bestämma antalet ordinarie befattningshavare vid lotsstyrelsen samt vid lots- och fyrstaten på sätt i statsrådsprotokollet angivits;

dels godkänna av departementschefen förordade förslag till stat för lotsstyrelsen, avlöningsstat för lots- och fyrstaten, övergångs- och indragningsstat för lots- och fyrstaten, pensionsstat för lotsverket och omkostnadsstat, att tillämpas från och med den 1 juli 1933;

dels ock, vid bifall till vad sålunda föreslagits, minska det ordinarie förslagsanslaget till lots- och fyrinrättningen, nu 6,076,860 kronor, med 142,760 kronor till 5,934,100 kronor.

Kungl. Maj:ts under förevarande punkt i skilda hänseenden framlagda förslag hava icke givit riksdagen anledning till erinran. Under hänvisning å riksstaten av anslagen till expenser och tryckningskostnader, får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen

dels bestämt antalet ordinarie befattningshavare vid lotsstyrelsen på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
1 generallotsdirektör	A 3
2 byråchefer	B 30
1 överfyringenjör	B 30
2 fyringenjörer	B 26
1 sekreterare	B 26
1 byråingenjör	B 24
1 kamrerare	B 22
1 aktuarie	B 21

Befattning	Lönegrad
1 byggmästare	B 21
1 revisor	B 21
1 verkmästare	B 21
1 materialförvaltare	B 20
1 registrator	B 11
1 förste expeditionsvakt	B 7
2 kanslibiträden	B 7
2 expeditionsvakter	B 5
1 kontorsbiträde	B 4.

Anm. 1. Befattningarna såsom byggmästare och verkmästare nedflyttas vid inträffande ledighet från lönegraden B 21 till lönegraden B 20.

2. En av kanslibiträdesbefattningarna skall hållas obesatt, så länge den på övergångsstat uppförda kassören och bokhållaren kvarstår å kassör- och bokhållaretjänsten;

dels bestämt antalet ordinarie befattningshavare vid lots- och fyrstaten på följande sätt:

Befattning	Lönegrad
Distriktsbefäl och personal å distriktsexpeditionerna.	
3 lotskaptener	13
3 »	12
6 lotslöjtnanter	11
6 expeditionsbiträden	6
3 kontorsbiträden	2.
Lotspersonal.	
18 överlotsar	10
18 lotsförmän å 1:a klass lotsplats	9
26 » » 2:a » »	7
310 lotsar » 1:a » »	6
76 » » 2:a » »	5
35 lotsförmän » 3:e » »	5
39 lotsar » 3:e » »	4.

Personal å fyrskepp och fyr samt å gasstation.	
12 fyrmästare å 1:a klass fyrskepp	10
1 distriktsfyrmästare	10
26 fyrmästare å 1:a klass fyr	10
1 » » gasstation	10
6 » » 2:a klass fyrskepp	8
32 » » 2:a » fyr	8
1 » » 3:e » fyrskepp	6
19 » » 3:e » fyr	6
24 fyrvaktare » 1:a » fyrskepp	5
27 » » 1:a » fyr	5

Befattning	Lönegrad
1 fyrvaktare å gasstation	5
7 » » 2:a och 3:e klass fyrskepp	4
39 » » 2:a » 3:e » fyr	4
98 fyrbiträden » fyrskepp, fyr och gasstation	3.

Personal å lotsverkets ångfartyg.

1 befälhavare	11
7 maskinister	8;

dels godkänt följande stat för lotsstyrelsen, avlöningsstat för lots- och fyrstaten, övergångs- och indragningsstat för lots- och fyrstaten, pensionsstat för lotsverket och omkostnadsstat, att tillämpas från och med den 1 juli 1933:

1. Stat för lotsstyrelsen.

Avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor	150,500
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	»	35,600
	Summa kronor	186,100.

Övergångsstat.

Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	kronor	7,200.
---	--------	--------

2. Avlöningsstat för lots- och fyrstaten.

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, <i>förslagsanslag</i>	kronor	2,450,000
Lotspersonalens andel i lotspenningar, <i>förslagsanslag</i>	»	960,000
Vikariatsersättningar, <i>förslagsanslag</i>	»	35,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	»	640,000
För skötsel av fyrrar utan ständig bevakning, <i>förslagsanslag</i>	»	30,000
Kost eller kostpenningar till personalen å fyrskepp m. m., <i>förslagsanslag</i>	»	130,000
För betjäning av livräddningsanstalterna, <i>förslagsanslag</i>	»	12,000
	<i>Förslagsanslag</i> kronor	4,257,000.

3. Övergångs- och indragningsstat för lots- och fyrstaten.

Häsko lotsplats, mästerlotsen A. Kjellberg	kronor	220
Pataholms lotsplats, lotsförmannen O. Sjöberg	»	1,200
Hönö lotsplats, lotsen H. P. Zachariasson	»	380
	Summa kronor	1,800.

4. Pensionsstat för lotsverket.

Pensionering enligt civila pensionslagen, <i>förslagsanslag</i>	kronor	405,000
Pensionering genom flottans pensionskassa, <i>förslagsanslag</i>	»	15,000
Livräntor enligt förordningen den 22 oktober 1909, <i>förslagsanslag</i>	»	12,000
Beredande av understöd åt vissa förutvarande befattningshavare eller deras änkor och barn	»	15,000
	Summa kronor	447,000.

5. Omkostnadsstat.

Förbrukningsartiklar, <i>förslagsanslag</i>	kronor	225,000
Reparation och underhåll av byggnader, <i>förslagsanslag</i>	»	170,000
Reparation och underhåll av fyrskepp, tjänstefartyg och lotsverket tillhöriga tjänstebåtar, <i>förslagsanslag</i>	»	340,000
Bidrag till lotsbåtar, <i>förslagsanslag</i>	»	50,000
Bojar och prickar, <i>förslagsanslag</i>	»	100,000
Expenser för lotsstyrelsen, <i>förslagsanslag</i>	»	19,000
Expenser inom lotsdistrikten, <i>förslagsanslag</i>	»	45,000
Publikationstryck, <i>förslagsanslag</i>	»	6,000
Rese- och traktamentskostnader, <i>förslagsanslag</i>	»	50,000
Diverse utgifter, <i>förslagsanslag</i>	»	5,000
Extra utgifter, <i>förslagsanslag</i>	»	25,000

Förslagsanslag kronor 1,035,000;

dels ock minskat det ordinarie förslagsanslaget till *lots- och fyrinrättningen*, nu 6,076,860 kronor, med 142,760 kronor till 5,934,100 kronor.

11:o) **Säkerhetsanstalter för sjöfarten.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 16) att till säkerhetsanstalter för sjöfarten för budgetåret 1933/1934 anvisa ett extra reservationsanslag av 279,300 kronor.

I sammanhang med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen till behandling förehaft en inom riksdagen väckt motion, II: 327, vari föreslagits, att riksdagen ville besluta *dels* höja anslaget till »förbättring av hamnförhållandena vid Landsorts lotsplats i Stockholms södra skärgård» från 30,000 kronor till 75,000 kronor *dels* i anslutning därtill för »säkerhetsanstalter för sjöfarten för budgetåret 1933/1934» anvisa ett extra reservationsanslag av 324,300 kronor.

Kungl. Maj:ts förevarande förslag om medels anvisande för de särskilda ändamål, varom fråga är, har riksdagen ansett sig böra bifalla.

Beträffande förenämnda motion har riksdagen, även om det syntes riksdagen önskvärt, att redan för nästkommande budgetår ytterligare medel kunde ställas till förfogande för ordnande av hamnförhållandena vid Landsorts

lotsplats, dock! med hänsyn till det statsfinansiella läget funnit sig böra avslå motionärens yrkande. Riksdagen förutsätter emellertid, att frågan om arbetenas planläggande tages under förnyat övervägande och att härvid nogsamt beaktas, att planläggningen verkställs så, att önskemålet om hamnförhållandenas ordnande vid lotsplatsen ifråga blir lämpligt och effektivt tillgodosett.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen till *säkerhetsanstalter för sjöfarten* för budgetåret 1933/1934 anvisat ett extra reservationsanslag av 279,300 kronor.

12:o) **Patent- och registreringsverket.** Under hänvisning till vad riksdagen i sin skrivelse nr 78 anfört angående redovisning å riksstaten av anslagen till expenser och tryckningskostnader, får riksdagen anmäla, att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 17)

dels godkänt följande stat för patent- och registreringsverket, att tillämpas från och med den 1 juli 1933:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis.....	kronor	564,700
Avlöningar till å övergångsstat uppförda en byrådirektör och en registrator, förslagsvis	»	18,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare, vikariatsersättningar m. m., förslagsvis	»	300,000
Expenser, förslagsvis	»	64,000
Fastigheten, förslagsvis	»	15,000
Postavgifter och transportkostnader, förslagsvis	»	8,500
Resor, förslagsvis	»	1,000
Publikationer, efter avdrag av influtna prenumerationsavgifter och dylikt, samt kungörelser, förslagsvis	»	160,000
Återställda registrerings- m. fl. avgifter, förslagsvis.....	»	25,000
Bidrag till patentunionens internationella byrå i Bern, förslagsvis	»	2,600
Pensioner åt avskedade tjänstemän, förslagsvis.....	»	50,000
Dyrtidstillägg, förslagsvis	»	85,000

Summa kronor 1,293,800;

dels ock upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *patent- och registreringsverket* med oförändrat belopp, 1,500,000 kronor.

13:o) **Kostnader för den överståthållarämbetet och länsstyrelserna åliggande befattning med vissa slag av registrering.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 18) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum,

dels till bestridande av *kostnaderna för den överståthållarämbetet och länsstyrelserna åliggande befattning med registreringar och anmälningar*

till förenings- med flera register för budgetåret 1933/1934 anvisat ett extra förslagsanslag av 10,000 kronor;

dels ock medgivit, att de till nämnda myndigheter inflytande avgifter för sådana registreringar och anmälningar må tillföras detta anslag såsom särskilda uppbördsmedel.

14:o) **Försäkringsinspektionen.** Under hänvisning till vad riksdagen i sin skrivelse nr 78 anført angående redovisning å riksstaten av anslagen till expenser och tryckningskostnader, får riksdagen anmäla, att riksdagen i enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 19)

dels godkänt följande stat för försäkringsinspektionen, att tillämpas från och med den 1 juli 1933:

Avlöningar till ordinarie tjänstemän, förslagsvis	kronor	66,100
Arvoden å 3,000 kronor till två ledamöter	»	6,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., förslagsvis	»	14,400
Resekostnads- och traktamentsersättningar, förslagsvis	»	1,200
Hyra, förslagsvis	»	11,900
Publikationstryck, förslagsvis	»	5,200
Expenser, förslagsvis	»	9,000
Pensioner till avskedade tjänstemän, förslagsvis	»	7,900
Dyrtidstillägg, förslagsvis	»	9,500

Summa kronor 131,200;

dels ock upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *försäkringsinspektionen* med oförändrat belopp, 95,000 kronor.

15:o) **Statens provningsanstalt.** Under hänvisning till vad riksdagen i sin skrivelse nr 78 anført angående redovisning å riksstaten av anslagen till expenser och tryckningskostnader, får riksdagen anmäla, att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 20)

dels godkänt följande stat för statens provningsanstalt, att tillämpas från och med den 1 juli 1933:

A. Avlöningsstat.

Avlöningar till ordinarie befattningshavare, <i>förslagsanslag</i>	165,000
Avlöningar till icke-ordinarie befattningshavare m. m., <i>förslagsanslag</i>	42,000
Tillfälliga biträden, <i>förslagsanslag</i>	40,000
Inspektörens arvode	1,000
	kr. 248,000

B. Övergångsstat.

Avlöningar, <i>förslagsanslag</i>	kr. 30,600
---	------------

C. Omkostnadsstat.

Till gas och elektrisk ström, <i>förslagsanslag</i>	9,000	
Till värme, <i>förslagsanslag</i>	5,000	
Till inventarier och maskiner m. m.	4,000	
» bibliotek	2,000	
» glasvaror, <i>förslagsanslag</i>	4,000	
» laboratorieutensilier, kemikalier, materialier, förbrukningsartiklar, provningsanordningar m. m., <i>förslagsanslag</i>	18,000	
Till expenser, <i>förslagsanslag</i>	14,000	
» resor, <i>förslagsanslag</i>	4,000	
» publikationer, <i>förslagsanslag</i>	1,000	
» underhåll av tomten m. m., <i>förslagsanslag</i>	1,500	kr. 62,500

Förslagsanslag kr. 341,100;

dels ock upptagit det ordinarie förslagsanslaget till *statens provningsanstalt* med oförändrat belopp, 341,100 kronor.

Handel och sjöfart.

16:o) **Handelshögskolan i Stockholm.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 21) har riksdagen, i enlighet med vad i statsrådsprotokollet över handelsärenden den 3 januari 1933 angivits, såsom *bidrag till handelshögskolan i Stockholm* under läsåret 1933—1934 å riksstaten för budgetåret 1933/1934 anvisat ett extra anslag av 25,000 kronor.

17:o) **Exportstipendier. Svenska handelskamrar i utlandet.** På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställningar (punkterna 22 och 23) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, för budgetåret 1933/1934 anvisat

dels till *exportstipendier* ett extra reservationsanslag av 20,000 kronor;
dels ock såsom understöd för år 1933 till *svenska handelskamrar i utlandet* ett extra anslag av 70,500 kronor.

18:o) **Internationell byrå i Bryssel för handelsstatistik.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 24) har riksdagen såsom bidrag för år 1934 till den *internationella byrån i Bryssel för handelsstatistik* å riksstaten för budgetåret 1933/1934 anvisat ett extra förslagsanslag av 700 kronor.

19:o) **Ersättning åt sjömanshusen.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 25) att, för beredande under år 1933 åt sjömanshusen av ersättning för dem åliggande bestyr med värnpliktigas inskrivning och redovis-

ning samt för andra dem åvilande uppgifter för statsverkets räkning, å riksdagen för budgetåret 1933/1934 anvisa ett extra anslag av 100,000 kronor.

I sammanhang med Kungl. Maj:ts förevarande förslag har riksdagen till behandling förehått två inom riksdagen väckta, likalydande motioner, I:88 och II: 65, vari hemställts, att ifrågavarande anslag till sjömanshusen måtte för budgetåret 1933/1934 upptagas till oförändrat belopp, 162,000 kronor.

Såsom av statsrådsprotokollet framgår, har kommerskollegium i skrivelse till Kungl. Maj:t den 27 augusti 1932 — efter att hava lämnat en redogörelse rörande sjömanshusinstitutionen och med anslaget till denna sammanhörande förhållanden — för sin del motsatt sig en sänkning av den nu till sjömanshusen utgående ersättningen.

Enligt vad riksdagen av handlingarna i ärendet inhämtat, har kommerskollegium till stöd för sin ståndpunkt om anslagets bibehållande vid dess nuvarande storlek anfört, bland annat, att det borde ihåggkommas, att anslaget beräknats med erkännande av förpliktelse för staten att ersätta sjömanshusen för statens andel i deras arbetsuppgifter, att anslaget från början beräknats i förhållande till en tänkt minimikostnad för sjömanshusens förvaltning och att vid prövningen första gången av anslagets storlek vederbörande departementschef förklarade sig hava blivit övertygad om att statsverkets kostnader icke kunde ställa sig lägre än sålunda beräknats. Enligt kollegii mening syntes intet hava inträffat, som rimligtvis skulle kunna medföra tillämpning på förevarande fråga av andra premisser än dem, som sålunda legat till grund för det ursprungliga och hittills år från år vidhållna beslutet i saken. Då nyssnämnda minimikostnad syntes ligga ej oväsentligt under den även efter en omorganisation av sjömanshusen påräkneliga kostnaden för sjömanshusförvaltningen, vore det enda konsekventa, att staten bidroge med ökat bidrag. Kollegium, som senast i framställning till Kungl. Maj:t den 30 augusti 1929 dryftat denna sida av frågan, ansåge sig emellertid icke för närvarande böra framföra något förslag i denna riktning.

Beträffande läget av frågan om sjömanshusens omorganisation har någon annan redogörelse härför ej syntes kommerskollegium erforderlig än en hänvisning till Kungl. Maj:ts propositioner till 1928 och 1929 års riksdagar, däri Kungl. Maj:t i princip godtagit av kollegium framlagda omorganisationsförslag, samt ifrågavarande riksdagars beslut, innefattade i uttalandet, att det icke syntes riksdagen lämpligt att, innan slutlig ståndpunkt kunnat tagas till omorganisationsfrågan i hela dess vidd, vidtaga indragning av några sjömanshus. Nämnda omorganisationsförslag, innefattande indragning av 13 sjömanshus, hade huvudsakligen till syfte en rationalisering av hela verksamheten vid sjömanshusen och underlättande av administrationen, särskilt utjämningen av understödsverksamheten. Belysande för verkningarna i besparingshänseende av förslagets eventuella realiserande vore, att avlöningskontot vid nyssnämnda 13 sjömanshus uppginge till ungefär 5 procent av avlöningarna vid samtliga 47 sjömanshus. Vid omorganisationens

eventuella genomförande skulle emellertid enligt kollegii mening besparingen på denna punkt sannolikt komma att i viss utsträckning motvägas av utgiftsökning vid de kvarblivande sjömanshusen med hänsyn till av indragningarna föranledd ökad arbetsbörda där.

Sedd i belysning av syftet med sjömanshusens inrättande samt statens förhållande till desamma under olika tider och det sätt, varpå detta syfte tillgodosetts, skulle, enligt vad kollegium anfört, en sänkning av statsunderstödet särskilt försvåra fullföljandet av den utstakade planen för understödsverksamhetens utjämning och förbättrande. En eventuell besparing, sådan som granskningsnämnden förutsatt, å sjömanshusens löne- och omkostnadsstater borde, därest den eljest funnes skälig, i första hand rätteligen komma understödsverksamheten vid sjömanshusen till godo, men detta syfte låte sig uppenbarligen icke vinna, därest en mot besparingen svarande inkomst från statsanslaget till sjömanshusen utebleve. En sänkning av statsunderstödet skulle alltså under alla förhållanden enligt kollegii mening direkt eller indirekt kunna ske endast på bekostnad av sådana intressen, som sjöfolkets och redarnas avgifter till sjömanshusen avsett och alltjämt avse att tillgodose.

Även med beaktande av vad kommerskollegium sålunda anfört, har riksdagen ansett, att, därest effektiva åtgärder vidtagas för nedbringande av sjömanshusens förvaltningskostnader, en — åtminstone tillfällig — reduktion av förevarande anslag med hänsyn till det statsfinansiella läget bör kunna vidtagas. Riksdagen har emellertid i likhet med granskningsnämnden ansett anslagsminskningen böra begränsas till omkring tio procent av nu utgående anslag eller 16,000 kronor, på grund varav anslaget för nästkommande budgetår skulle bestämmas till 146,000 kronor.

Under uttalande av önskvärdheten av att ny utredning snarast verkställas angående storleken av den andel i sjömanshusens förvaltningskostnader, som skäligen bör påvila staten, får riksdagen alltså anmäla, att riksdagen i anledning av Kungl. Maj:ts förevarande förslag och ovanberörda motioner, I: 88 och II: 65, för beredande under år 1933 åt *sjömanshusen* av ersättning för dem åliggande bestyr med värnpliktigas inskrivning och redovisning samt för andra dem åvilande uppgifter för statsverkets räkning, å riksstaten för budgetåret 1933/1934 anvisat ett extra anslag av 146,000 kronor.

20:o) **Läkarundersökning av sjöfolk.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 26) har riksdagen till *läkarundersökning av sjöfolk* i enlighet med de i statsrådsprotokollet över handelsärenden den 3 januari 1933 angivna grunderna för budgetåret 1933/1934 anvisat ett extra förslagsanslag av 45,000 kronor.

21:o) **Internationell patrulleringstjänst i norra Atlanten. Drift- och underhållskostnader för statens isbrytarfartyg.** Med bifall till Kungl.

Maj:ts förslag (punkterna 27 och 28) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, för budgetåret 1933/1934 anvisat

dels såsom bidrag för år 1933 till kostnaderna för *internationell patrulleringstjänst i norra Atlanten* ett extra förslagsanslag av 9,500 kronor;

dels ock till bestridande av *drift- och underhållskostnader för statens isbrytarfartyg* ett extra förslagsanslag av 200,000 kronor.

22:o) **Internationell byrå i Paris för utställningar.** På grund av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 29) har riksdagen såsom bidrag till kostnaderna för den *internationella byrån i Paris för utställningar* för budgetåret 1933/1934 anvisat ett extra förslagsanslag av 2,600 kronor.

Bergsbruk, industri, hantverk och slöjd.

23:o) **Reseunderstöd åt personer, som önska i främmande länder förvärva ökad insikt och skicklighet i vad till bergshanteringen hör. Befrämjande i allmänhet av slöjderna.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkterna 30 och 31) har riksdagen för budgetåret 1933/1934 upptagit

dels det ordinarie reservationsanslaget till *reseunderstöd åt personer, som önska i främmande länder förvärva ökad insikt och skicklighet i vad till bergshanteringen hör*, utan angivet belopp;

dels ock det ordinarie anslaget till *manufakturernas befrämjande* även som de ordinarie reservationsanslagen till *reseunderstöd åt arbetare i de särskilda näringsyrkena, till reseunderstöd åt idkare av hantverk och annan mindre industri, till reseunderstöd åt verkmästare och förmän inom industri och hantverk samt till reseunderstöd åt teoretiskt och praktiskt bildade tekniker, som icke ägna sig åt bergshanteringen*, utan angivna belopp.

24:o) **Befrämjande av hemslöjden m. m.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 32) har riksdagen med uteslutande av det under rubriken »Befrämjande av hemslöjden» uppförda ordinarie anslaget, under rubrik »*Befrämjande av hemslöjden m. m.*» uppfört ett ordinarie anslag av 20,000 kronor.

25:o) **Arvoden åt torvingenjörer m. m.** På grund av Kungl. Maj:ts därom gjorda framställning (punkt 33), har riksdagen till *arvoden åt torvingenjörer m. m.*, i enlighet med vad i statsrådsprotokollet över handelsärenden den 3 januari 1933 förordats, för budgetåret 1933/1934 anvisat ett extra anslag av 14,000 kronor.

26:o) **Praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare.** Riksdagen, som funnit sig böra bifalla Kungl. Maj:ts förslag under punkt 34, har

dels medgivit, att Kungl. Maj:t må bemyndiga kommerskollegium att enligt grunder, som av Kungl. Maj:t fastställas, bevilja statsunderstöd åt hantverksmästare för utbildande av högst 75 lärlingar med utbildningstid från tidpunkt under budgetåret 1933/1934;

dels ock till *befrämjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare* för budgetåret 1933/1934 anvisat ett extra anslag av 45,000 kronor.

27:o) **Standardiseringsverksamhet.** Med anledning av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 35) har riksdagen såsom *bidrag till uppehållande av standardiseringsverksamheten* för budgetåret 1933/1934 anvisat ett extra anslag av 17,000 kronor.

28:o) **Vissa undersöknings- och försvarsarbeten.** I överensstämmelse med vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 36) har riksdagen för *verkställande av undersöknings- och försvarsarbeten å områden, som genom Sveriges geologiska undersöknings försorg äro eller kunna varda för kronans räkning inmutade, m. m.* för budgetåret 1933/1934 anvisat ett extra reservationsanslag av 85,000 kronor.

29:o) **Vissa kostnader för statens gruvegendom.** Med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 37) har riksdagen för bestridande av *vissa kostnader för statens gruvegendom* för budgetåret 1933/1934 anvisat ett extra förslagsanslag av 12,000 kronor.

Ingenjörsvetenskapsakademien.

30:o) **Tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet.** I enlighet med vad Kungl. Maj:t föreslagit riksdagen (punkt 39) har riksdagen för bedrivande av *tekniskt-vetenskaplig forskningsverksamhet inom kraft- och bränsleområdet* för budgetåret 1933/1934 anvisat ett extra reservationsanslag av 60,000 kronor.

Diverse.

31:o) **Rese- och traktamentspenningar.** På grund av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 40) har riksdagen minskat det ordinarie förslagsanslaget till *rese- och traktamentspenningar*, nu 4,000 kronor, med 2,000 kronor till 2,000 kronor.

32:o) **Skrivmaterialier och expenser, ved m. m.** Under erinran om vad riksdagen i sin skrivelse nr 78 anført angående redovisning å riksstaten av anslagen till expenser och tryckningskostnader, får riksdagen anmäla, att riksdagen med bifall till Kungl. Maj:ts förslag (punkt 41) höjt det ordinarie förslagsanslaget till *skrivmaterialier och expenser, ved m. m.*, nu 85,000 kronor, med 7,000 kronor till 92,000 kronor.

33:o) **Tryckningskostnader.** Beträffande Kungl. Maj:ts förslag (punkt 42) angående ordinarie anslaget till tryckningskostnader kommer riksdagen att framdeles meddela sitt beslut.

34:o) **Kommittéer och utredningar genom sakkunniga.** I överensstämmelse med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 43) har riksdagen minskat det ordinarie reservationsanslaget till *kommittéer och utredningar genom sakkunniga*, nu 100,000 kronor, med 20,000 kronor till 80,000 kronor.

35:o) **Traktatberedningen.** I enlighet med Kungl. Maj:ts förslag (punkt 44) har riksdagen för bestridande av *kostnader för traktatberedningen* för budgetåret 1933/1934 anvisat ett extra reservationsanslag av 20,000 kronor.

36:o) **Avlöningar åt personal m. m. vid företagsräkningen.** Med anledning av Kungl. Maj:ts förslag (punkt 48) har riksdagen, i likhet med vad för innevarande budgetår ägt rum, för *avlöningar åt personal m. m. vid företagsräkningen* för budgetåret 1933/1934 anvisat ett extra reservationsanslag av 54,000 kronor.

37:o) **Bidrag till underhåll och drift av fiskefyrrar.** Kungl. Maj:t har föreslagit riksdagen (punkt 49) att såsom bidrag till underhåll och drift av fiskefyrrar för budgetåret 1933/1934 anvisa ett extra reservationsanslag av 1,000 kronor.

Vid behandlingen av föreliggande förslag har riksdagen, i betraktande av det statsfinansiella läget och med hänsyn till storleken av det anslag, riksdagen anvisat för tillgodoseende av den allmänna sjöfartens behov av förbättrade säkerhetsanstalter, funnit det nu ifrågavarande anslaget böra begränsas till det av Kungl. Maj:t föreslagna beloppet.

Riksdagen får alltså anmäla, att riksdagen såsom bidrag till *underhåll och drift av fiskefyrrar* för budgetåret 1933/1934 anvisat ett extra reservationsanslag av 1,000 kronor.

Övriga ordinarie anslag.

38:o) Beträffande övriga ordinarie anslag, som i riksstaten för innevarande budgetår äro uppförda under tionde huvudtiteln, har någon ändring icke ifrågasatts.

Riksdagen har i riksstaten för budgetåret 1933/1934 uppfört samtliga de ordinarie anslag under tionde huvudtiteln, vilka icke här ovan blivit särskilt omförmälda, med oförändrade belopp.

Stockholm den 22 april 1933.

Med undersåtlig vördnad.
